Sygn. akt: KIO 912/26

WYROK

Warszawa, dnia 1 kwietnia 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący:Anna Wojciechowska

Protokolant: Rafał Komoń

po rozpoznaniu na rozprawie w Warszawie w dniu 30 marca 2026 r. odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej w dniu 26 lutego 2026 r. przez **wykonawcę Arinea sp. z o.o. z siedzibą w Borku** w postępowaniu prowadzonym przez **zamawiającego Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej – Krośnieński Holding Komunalny sp. z o.o. z siedzibą w Krośnie**

orzeka:

1. **Uwzględnia odwołanie i nakazuje zamawiającemu: unieważnienie czynności unieważnienia postępowania w części II i III oraz prowadzenie czynności badania i oceny ofert w tych częściach.**
2. **Kosztami postępowania obciąża zamawiającego Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej – Krośnieński Holding Komunalny sp. z o.o. z siedzibą w Krośnie i**

2.1. zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 15 000 zł 00 gr (piętnaście tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez wykonawcę Arinea sp. z o.o. z siedzibą w Borku tytułem wpisu od odwołania oraz kwotę 3600 zł 00 gr (trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) tytułem wynagrodzenia pełnomocnika odwołującego,

2.2. zasądza od zamawiającego Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej – Krośnieński Holding Komunalny sp. z o.o. z siedzibą w Krośnie na rzecz wykonawcy Arinea sp. z o.o. z siedzibą w Borkukwotę 18 600 zł 00 gr (osiemnaście tysięcy sześćset złotych zero groszy) stanowiącą uzasadnione koszty strony poniesione tytułem wpisu od odwołania i wynagrodzenia pełnomocnika.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący: ……...

Sygn. akt KIO 912/26

Uzasadnienie

Zamawiający – Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej – Krośnieński Holding Komunalny sp. z o.o. z siedzibą w Krośnie - prowadzi postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2024 r., poz. 1320 z późn. zm. – dalej „ustawa pzp"), pn. *„Budowa magazynów energii elektrycznej dla MPGK Krosno Sp. z o.o.", numer postępowania: DZ-2300-18/EK/2025.*Ogłoszenie o zamówieniu opublikowane zostało w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 4 sierpnia 2025 r., numer publikacji ogłoszenia: 508262-2025, numer wydania Dz.U. S: 147/2025.

W dniu 26 lutego 2026 r. odwołanie wniósł wykonawca Arinea sp. z o.o. z siedzibą w Borku – dalej Odwołujący. Odwołujący wniósł odwołanie wobec: unieważnienia postępowania w części II i III postępowania.

Odwołujący zarzucił Zamawiającemu naruszenie art. 255 pkt 5 ustawy pzp, przez unieważnienie postępowania co do części II i III zamówienia, podczas gdy w zaistniałym stanie faktycznym nie doszło do kumulatywnego ziszczenia ustawowych przesłanek, obligujących Zamawiającego do unieważnienia postępowania, a Zamawiający nie udźwignął spoczywającego na nim ciężaru wykazania spełnienia tychże przesłanek.

Odwołujący w oparciu o wyżej wskazane zarzuty wniósł o uwzględnienie odwołania, jak również nakazanie Zamawiającemu:

1) unieważnienia czynności unieważnienia postępowania w części II i III.

2) przeprowadzenia czynności badania i oceny ofert złożonych w części II i III.

W dniu 18 marca 2026 r. Zamawiający złożył odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o oddalenie odwołania w całości uzasadniając swoje stanowisko w sprawie.

W dniu 27 marca 2026 r. Zamawiający przekazał również do Izby dowód: kopię zaktualizowanego Regulaminu wyboru przedsięwzięć - Do objęcia wsparciem bezzwrotnym z planu rozwojowego - W ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności Inwestycja B2.2.2/G1.1.2 - Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne – Część B: wsparcie inwestycyjne społeczności energetycznych – Działanie B.1: Demonstracyjne projekty inwestycyjne realizowane przez społeczności energetyczne – wersja nr 4 z 12.03.2026 r.

W dniu 29 marca 2026 r. wpłynęło pismo procesowe Odwołującego stanowiące replikę na odpowiedź na

odwołanie, w której Odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania.

Izba ustaliła, co następuje:

Izba ustaliła, że odwołanie czyni zadość wymogom proceduralnym zdefiniowanym w Dziale IX ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych, tj. odwołanie nie zawiera braków formalnych oraz został uiszczony od niego wpis. Izba ustaliła, że nie zaistniały przesłanki określone w art. 528 ustawy pzp, które skutkowałyby odrzuceniem odwołania.

Izba stwierdziła, że Odwołujący posiada interes w uzyskaniu zamówienia oraz może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez Zamawiającego przepisów ustawy pzp, a więc odwołanie mu przysługiwało w myśl art. 505 ust. 1 ustawy pzp.

Izba ustaliła, że w terminie wynikającym z art. 525 ust. 1 ustawy pzp do postępowania odwoławczego nie zgłosił przystąpienia żaden wykonawca.

Izba postanowiła dopuścić dowody z dokumentacji przedmiotowego postępowania, odwołanie wraz z załącznikami, odpowiedź na odwołanie wraz z załącznikami, dowód przekazany przez Zamawiającego w dniu 27 marca 2026 r. oraz replikę Odwołującego z dnia 29 marca 2026 r.

Na podstawie tych dokumentów, jak również biorąc pod uwagę oświadczenia, stanowiska i dowody złożone przez strony w trakcie posiedzenia i rozprawy, Krajowa Izba Odwoławcza ustaliła i zważyła:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

W zakresie podniesionych zarzutów Izba ustaliła następujący stan faktyczny:

Zgodnie z SWZ:

- *„IV. Opis przedmiotu zamówienia.*

1. Przedmiotem zamówienia jest wykonanie dokumentacji projektowej oraz budowy magazynów energii elektrycznej na terenie trzech lokalizacji MPGK sp. z o.o. Krosno. Planowane przedsięwzięcie służyć będzie magazynowaniu energii elektrycznej, która zostanie wykorzystana na potrzeby bilansowania energii elektrycznej w Przedsiębiorstwie oraz w Krośnieńskim Klastrze Energii. Przedmiot zamówienia obejmuje realizację inwestycji pod nazwą: „Budowa magazynów energii elektrycznej dla MPGK Krosno Sp. z o.o."

Inwestycja została podzielona na 3 części (zadania):

Zadanie 1 - „Budowa magazynu energii elektrycznej na terenie Elektrociepłowni Krosno o pojemności 2000 kWh i mocy 1000 kW"

Zadanie 2 - „Budowa magazynu energii elektrycznej na terenie siedziby MPGK Krosno na ul. Fredry 12 o pojemności 200 kWh i mocy 50 kW"

Zadanie 3 - ,,Budowa magazynu energii elektrycznej na terenie RCO o pojemności 400 kWh i mocy 200 kW"

Parametry pojemności i mocy magazynów należy traktować jako minimalne."

- *„VII. Termin wykonania zamówienia*

Termin realizacji:

1) Część I - „Budowa magazynu energii elektrycznej na terenie Elektrociepłowni Krosno o pojemności 2000 kWh i mocy 1000 kW" do 25 sierpnia 2026 r.

2) Część II - „Budowa magazynu energii elektrycznej na terenie siedziby MPGK Krosno na ul. Fredry 12 o pojemności 200 kWh i mocy 50 kW do 25 sierpnia 2026 r.

3) Część III - ,,Budowa magazynu energii elektrycznej na terenie RCO o pojemności 400 kWh i mocy 200 kW" do 25 sierpnia 2026 r."

Wzór umowy: *„§ 17 (…) 4. Zamawiający przewiduje możliwość zmian postanowień zawartej umowy w stosunku do treści oferty, na podstawie której dokonano wyboru Wykonawcy w następującym zakresie:*

1) Termin realizacji zamówienia może ulec zmianie w następujących sytuacjach:

- w przypadku braków lub wad PFU lub innych dokumentów budowy - o czas niezbędny do uzupełnienia braków / usunięcia wad,

- wyjątkowo niesprzyjających warunków atmosferycznych - o czas występowania tych warunków,

- wystąpienia okoliczności niezależnych od Wykonawcy uniemożliwiających wykonywanie / kontynuowanie robót, na uzasadniony wniosek Wykonawcy, pod warunkiem, że zmiana ta wynika z okoliczności, których Wykonawca nie mógł przewidzieć na etapie składania oferty - proporcjonalnie do liczby dni uniemożliwiających wykonywanie / kontynuowanie robót związanych z wykonaniem umowy,

- w przypadku, gdy wystąpią opóźnienia w wydawaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień, warunków itp., do wydania których właściwe organy administracji publicznej lub inne podmioty są zobowiązane na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie przekroczy okres przewidziany w przepisach prawa, w którym ww. decyzje, zezwolenia, uzgodnienia, warunki itp. powinny zostać wydane oraz nie jest następstwem okoliczności leżących po stronie Wykonawcy lub Zamawiającego - dopuszcza się wydłużenie terminu o liczbę dni, w których z powodu tych okoliczności brak było możliwości wykonywania Umowy w sposób, który pozwoliłby na terminowe jej wykonanie,

- w przypadku, gdy wystąpią lub zostaną ujawnione odbiegające od przyjętych w PFU warunki terenu budowy – dopuszcza się wydłużenie terminu wykonania Umowy o liczbę dni, w których z powodu tych okoliczności brak było możliwości wykonywania / kontynuowania Umowy w sposób, który pozwoliłby na terminowe jej wykonanie."

Izba ustaliła, że w dniu 30 października 2025 r. Zamawiający poinformował wykonawców o wyborze najkorzystniejszej oferty:

„Części I zamówienia: Przedsiębiorstwo Budownictwa Energetycznego ELBUD Poznań S.A. Zakładowa 10, Plewiska 62 064 – Lider, pozostali Wykonawcy: ELECTRO CITY Sp. z o.o, ul. Szkolna 9, 16-060 Zabłudów

- Części II i III zamówienia: AGZ Sp. z o.o., ul. gen. Józefa Hallera 6 lokal 3, 38-400 Krosno."

Od powyższej czynności w dniu 10 listopada 2025 r. odwołanie wniósł obecny Odwołujący żądając m.in. unieważnienia czynności wyboru oraz odrzucenia wybranych ofert w każdej z części.

Wyrokiem z dnia 5 stycznia 2026 r. w sprawie o sygn. akt: KIO 5008/25 Krajowa Izba Odwoławcza uwzględniła częściowo odwołanie i nakazała unieważnienie czynności wyboru w części II i III, odrzucenie oferty AGZ Sp. z o.o., ul. gen. Józefa Hallera 6 lokal 3, 38-400 Krosno oraz powtórzenie czynności badania i oceny ofert w części II i III. W pozostałym zakresie Izba oddaliła odwołanie.

Pismo Ministerstwa Klimatu i Środowiska z dnia 12 stycznia 2026 r.: *„Dotyczy: realizacji przedsięwzięć w ramach Inwestycji KPO B2.2.2/G1.1.2 „Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne" – Część inwestycyjna Szanowni Państwo, w nawiązaniu do wcześniejszej korespondencji informuję, że prace nad wydłużeniem terminu realizacji Inwestycji KPO B2.2.2/G1.1.2 (nabór inwestycyjny) powinny zakończyć się ogłoszeniem zmian w regulaminie wyboru przedsięwzięć na przełomie stycznia/lutego br. Planowane zmiany w regulaminie przewidują dwie możliwości: ponoszenie wydatków kwalifikowalnych do 31.12.2026 r. lub do 30.06.2027 r. Wybór krótszego terminu (31.12.2026 r.) umożliwi zwiększenie kosztów pośrednich ponoszonych w przedsięwzięciu z 1 do 5%. W takim przypadku OOW będzie zobowiązany do dostarczenia w nieprzekraczalnym terminie do 24.08.2026 r. tzw. Skonsolidowanego certyfikatu instalacji mechanicznych (wzór w załączeniu). Certyfikat ten będzie udowadniał umiejscowienie fizycznej infrastruktury przedsięwzięcia. Jednakże między 25.08.2026 r. a 31.12.2026 r. zakłada się możliwość dalszego ponoszenia kosztów kwalifikowalnych, w tym związanych z realizacją szczegółowych czynności niezbędnych do formalnego uruchomienia infrastruktury i zakończenia projektu.*

W związku z powyższym, proszę o deklarację, którą opcją będą Państwo zainteresowani:

1. Realizacją przedsięwzięcia do 31.12.2026 r. ze zwiększonymi kosztami pośrednimi i obowiązkiem dostarczenia ww. certyfikatu lub

2. Realizacją przedsięwzięcia do 30.06.2027 r., bez zwiększania kosztów pośrednich.

Deklarację proszę wskazać w poniższym linku w terminie do 19 stycznia br. (…)"

W dniu 14 stycznia 2026 r. Zamawiający wszczął postępowanie na zakres przedmiotowy jak dla części II i III postępowania (data wysłania ogłoszenia o zamówieniu do publikacji): *„Przedmiotem zamówienia jest wykonanie dokumentacji projektowej oraz budowy magazynów energii elektrycznej na terenie dwóch lokalizacji MPGK sp. z o.o. Krosno. Planowane przedsięwzięcie służyć będzie magazynowaniu energii elektrycznej, która zostanie wykorzystana na potrzeby bilansowania energii elektrycznej w Przedsiębiorstwie oraz w Krośnieńskim Klastrze Energii. Przedmiot zamówienia obejmuje realizację inwestycji pod nazwą: „Budowa magazynów energii elektrycznej dla MPGK Krosno Sp. z o.o." Inwestycja została podzielona na 2 części (zadania): Zadanie 1 - „Budowa magazynu energii elektrycznej na terenie siedziby MPGK Krosno na ul. Fredry 12 o pojemności 200 kWh i mocy 50 kW" Zadanie 2 - ,,Budowa magazynu energii elektrycznej na terenie RCO o pojemności 400 kWh i mocy 200 kW"* –ogłoszenie o zamówieniu z dnia 15 stycznia 2026

r.: numer publikacji ogłoszenia: 30227-2026, numer wydania Dz.U. S: 10/2026. – końcowy termin realizacji określono na: 21 grudnia 2026 r.

Zmiana treści SWZ w postępowaniu: DZ-2300-1/EK/2026 z dnia 14 stycznia 2026 r.:

„Termin realizacji:

1) Część I - „Budowa magazynu energii elektrycznej na terenie siedziby MPGK Krosno na ul. Fredry 12 o pojemności 200 kWh i mocy 50 kW"

- do dnia 20.08.2026 r. dostawa i umiejscowienie magazynu energii elektrycznej na terenie Fredry 12,

- do 21.12.2026 r. dokonanie wszelkich czynności niezbędnych do formalnego uruchomienia magazynu, w tym dokonanie wszelkich poprawek, uzgodnień, opinii i czynności odbioru.

2) Część II - ,,Budowa magazynu energii elektrycznej na terenie RCO o pojemności 400 kWh i mocy 200 kW"

- do dnia 20.08.2026 r. dostawa i umiejscowienie magazynu energii elektrycznej na terenie RCO,

- do 21.12.2026 r. dokonanie wszelkich czynności niezbędnych do formalnego uruchomienia magazynu, w tym dokonanie wszelkich poprawek, uzgodnień, opinii i czynności odbioru."

Izba ustaliła, że w dniu 15 stycznia 2026 r. Zamawiający zawarł umowę na część I zamówienia.

W dniu 22 stycznia 2026 r. Zamawiający otrzymał odpis wyroku KIO. Odwołujący otrzymał odpis wyroku 21 stycznia 2026 r.

Odwołujący w dniu 5 lutego 2026 r. zadał pytanie przez stronę prowadzonego postępowania: *„Dzień dobry w związku z tym iż postepowanie dawno się już zakończyło, również w KIO bardzo proszę o informację kiedy będą podejmowane dalsze kroki w sprawie udzielenia zamówienia."*

Pismem z dnia 5 lutego 2026 r. Zamawiający odpowiedział, że jest w trakcie analizy i dalsze czynności w postępowaniu będą podejmowane po ewentualnym uprawomocnieniu się wyroku KIO.

W dniu 13 lutego 2026 r. odbyło się otwarcie ofert w postępowaniu o nr DZ-2300-1/EK/2026.

Pismem z dnia 16 lutego 2026 r. Zamawiający poinformował o unieważnieniu czynności wyboru oferty najkorzystniejszej i odrzuceniu oferty AGZ Sp. z o.o., ul. gen. Józefa Hallera 6 lokal 3, 38-400 Krosno w części II i III postępowania.

W dniu 16 lutego 2026 r. Zamawiający poinformował również o unieważnieniu postępowania w części II i III wskazując: *„Podstawa prawa unieważnienia postępowania Zgodnie z przepisem art. 255 pkt 5 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych [Dz.U. z 2024 r., poz. 1320 z późn. zm.] - Zamawiający unieważnia postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania lub wykonanie zamówienia nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć.*

Uzasadnienie faktyczne

Przedsięwzięcie pod nazwą: „Budowa bateryjnych magazynów energii w obiektach należących do MPGK Krosno sp. z o.o." jest realizowane przez Zamawiającego w ramach projektu „Rozwój Krośnieńskiego Klastra Energii – etap II". Zamawiający wyjaśnia, że zadanie to, podobnie jak inne zadania w ramach projektu „Rozwój Krośnieńskiego Klastra Energii – etap II", jest realizowane w oparciu o Uchwałę Nr LIX/1633/23 z dnia 27-04-2023 r. Rady Miasta Krosna w sprawie powierzenia Zamawiającemu, jako spółce komunalnej, wybranego zakresu zadania własnego Gminy z zakresu zaopatrzenia w energię elektryczną, które to powierzenie wypełnia definicję gospodarki komunalnej rozumianej jako działania na rzecz rozwoju lokalnego. Powyższa Uchwała została podjęta w celu zwiększenia stopnia niezależności energetycznej Gminy Miasto Krosno, zwiększenia wykorzystania zasobów lokalnych oraz wzrostu bezpieczeństwa dostaw energii dla jednostek organizacyjnych Gminy.

Zamawiający wskazuje dalej, że realizacja projektu „Rozwój Krośnieńskiego Klastra Energii – etap II" oparta jest na współpracy Zamawiającego z Gminą Miasto Krosno i Państwową Akademią Nauk Stosowanych w Krośnie. W tym celu Zamawiający zawarł z tymi Partnerami Umowę Partnerską z dnia 22-03-2024 r. oraz Porozumienie o Współpracy z dnia 08-12-2025 r. przy realizacji inwestycji B2.2.2/ G1.1.2 pod nazwą: „Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne", dofinansowanej ze środków Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności [KPO].

Na dzień ogłoszenia postępowania przetargowego w przedmiocie budowy bateryjnych magazynów energii, termin realizacji inwestycji wskazany w warunkach KPO B2.2.2/ G1.1.2 był zamknięty datą 31-08-2026 r. Również na moment rozstrzygnięcia przez KIO odwołania Arinea sp. z o.o. wniesionego w dniu 10-11-2025 r. termin realizacji i zakończenia tego Przedsięwzięcia nie mógł przekroczyć daty 31-08-2026 r.

Jednak już po wydaniu sentencji wyroku przez Krajową Izbę Odwoławczą, nastąpiła istotna zmiana okoliczności dotycząca warunków zamówienia publicznego. Zamawiający powziął bowiem wiedzę, która następnie została potwierdzona pismem Ministerstwa Klimatu i Środowiska z dnia 12-01-2026 r., znak: DOZE-I.321.2.2024.MJ, o zamierzonych na przełomie stycznia i lutego 2026 r. zmianach w Regulaminie wyboru Przedsięwzięć ukierunkowanych na wydłużenie okresu ponoszenia wydatków kwalifikowalnych tego Przedsięwzięcia z dnia 31-08-2026 r. do dnia 31-12-2026 r., a nawet do dnia 30-06-2027 r.

Zmiana ta jest kluczowa, gdyż umożliwia wydłużenie terminu realizacji przedsięwzięć dofinansowanych z KPO.

Uzasadnienie prawne

Powyższy stan faktyczny wyczerpuje przesłanki zastosowania w niniejszej sprawie przepisu art. 255 pkt 5 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych z niżej podanych względów.

1) Przesłanka istotności zmiany.

Zmiana okoliczności stanowiąca podstawę unieważnienia postępowania jest w niniejszej sprawie istotna, gdyż dotyczy istotnego elementu umowy jakim jest niewątpliwie termin wykonania i termin ten wydłuża znacznie.

Jak wskazuje doktryna: „Istotna zmiana okoliczności, której nie można było przewidzieć, to kategoria obiektywna, ściśle powiązana z przedmiotem i terminem wykonania zadania" – tak np. Nowicki Józef Edmund, Wiśniewski Piotr, Prawo zamówień publicznych. Komentarz, wyd. V, Opublikowano: WKP 2023

Zmiana terminu realizacji i zakończenia Przedsięwzięcia z 31-08-2026 r. do 31-12-2026 r., a nawet do dnia 30-06-2027 r. znosi konieczność wykonania zamówienia w dotychczasowym, bardzo napiętym terminie, a zarazem uzasadnia dostosowanie terminu wykonania zamówienia do nowych wymogów KPO.

Zamawiający zauważa przy tym, że dostosowanie terminu realizacji zamówienia do nowych wymogów KPO nie mógłby dokonać w dotychczasowym postępowaniu. Zmiana terminu wykonania umowy stanowiłaby bowiem zmianę istotną w rozumieniu art. 454 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych. Wprowadzenie istotnej zmiany do umowy skutkuje koniecznością przeprowadzenia nowego postępowania. Wprawdzie przepis ten dotyczy zmian zawartej już umowy, niemniej jednak określa on na czym polega istotność zmiany umowy oraz istotność zmiany warunków zamówienia. Gdyby Zamawiający wprowadził na obecnym etapie do umowy istotną zmianę dotyczącą terminu jej wykonania, to mógłby spotkać się ze słusznym zarzutem, że gdyby ten dłuższy termin był wskazany w pierwotnie ogłoszonym postępowaniu, to wzięliby w nim udział lub mogliby wziąć udział inni wykonawcy lub przyjęte zostałyby oferty innej treści, zwłaszcza że, termin realizacji zamówienia jest kluczowym elementem każdego postępowania o udzielenie zamówienia. Jest elementem kosztotwórczym wpływającym na kalkulację składanych przez Wykonawców ofert.

Poza tym, w prowadzonym postępowaniu terminu realizacji zamówienia nie można zmienić również z uwagi na treść przepisu art. 137 ustawy Prawo zamówień publicznych, z którego wynika zakaz dokonywania jakichkolwiek zmian treści SWZ i ogłoszenia o zamówieniu po upływie terminu składania ofert.

2) Przesłanka braku interesu prawnego w wykonaniu zamówienia w pierwotnie założonym terminie.

Magazyny energii mają służyć realizacji zadań Krośnieńskiego Klastra Energii. Magazyny, wraz z pozostałymi urządzeniami i instalacjami energetycznymi Klastra, mają za zadanie zwiększać stopień niezależności energetycznej, zwiększać wykorzystanie zasobów lokalnych oraz zapewniać wzrost bezpieczeństwa dostaw energii. Podkreślić trzeba, że głównymi beneficjentami tych korzyści nie jest Zamawiający, lecz jednostka samorządu terytorialnego - Gmina Miasto Krosno oraz jednostki organizacyjne tej Gminy.

Krajowa Izba Odwoławcza, w wyroku do sygn. akt KIO 907/21 stwierdziła, że w indywidualnym stanie faktycznym mogą istnieć przypadki, w których interes Zamawiającego jak i interes publiczny będą zbieżne. W niniejszym przypadku mamy do czynienia właśnie z taką sytuacją. Z jednej strony w interesie publicznym leży to, by Zamawiający, będący spółką samorządową, dokonywał wydatkowania środków publicznych w sposób gospodarny, oszczędny i celowy. Z drugiej strony, w interesie publicznym jest także i przede wszystkim to, by zapewnione zostały właściwe warunki realizacji zadania własnego Gminy z zakresu zaopatrzenia w energię elektryczną i działania na rzecz rozwoju lokalnego w tym obszarze, które Zamawiający realizuje nie we własnym interesie i nie w oparciu o własną decyzję, lecz w wykonaniu wyżej powołanej Uchwały Rady Miasta Krosna z dnia 27-04-2023 r., a zatem w wykonaniu woli Mieszkańców Miasta Krosna.

W przypadku braku unieważnienia postępowania i realizacji zamówienia w pierwotnie założonym terminie, tj. do dnia 25-08-2026 r. zachodzi istotne ryzyko, w zasadzie graniczące z pewnością, że Wykonawca nie zdoła ukończyć zamówienia w tym terminie, co z kolei rodzi negatywne konsekwencje związane z niedotrzymaniem warunków dofinansowania i w efekcie godzi w interes publiczny wyżej wskazany.

Dodać trzeba, że w niniejszym przypadku nie można postawić Zamawiającemu skutecznego zarzutu, że Zamawiający w unieważnianym postępowaniu przyjął zbyt krótki termin realizacji zamówienia, gdyż Zamawiający nie miał w tym zakresie żadnej swobody, gdyż musiał dostosować się do warunków dofinansowania narzuconych przez reguły KPO.

Niezależnie od powyższego wskazać też trzeba, że w ostatnim czasie rynek odnotowuje spadek cen magazynów energii, zatem również z tego względu w interesie publicznym jest poddanie pod ponowną wycenę dostaw magazynów energii w ponownie ogłoszonym postępowaniu przetargowym, tym bardziej, że Zamawiający w ponownym przetargu wydłużył termin realizacji zamówienia, co również powinno mieć wpływ na cenę w kierunku jej obniżenia.

Tak więc w okolicznościach niniejszej sprawy to właśnie unieważnienie postępowania, a nie podpisanie umowy, leży w interesie publicznym, bo zapobiega wyżej wskazanym negatywnym konsekwencjom zawarcia umowy dostawy magazynów na pierwotnych warunkach.

3) Przesłanka braku możliwości przewidzenia zmiany.

Zamawiający nie był w stanie przewidzieć przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia zmian reguł dofinansowania Przedsięwzięcia z Krajowego Planu Odbudowy. Zmiana tych reguł, a konkretnie wydłużenie okresu ponoszenia wydatków kwalifikowalnych Przedsięwzięcia z 31-08-2026 r. do 31-12-2026 r., a nawet do 30-06-2027 r., jest nie tylko okolicznością niemożliwą do przewidzenia na etapie ogłaszania postępowania, ale ponadto jest okolicznością o charakterze trwałym i zewnętrznym, tj. w żaden sposób niezależnym od Zamawiającego i Wykonawcy.

Podsumowując, w kontekście zmian reguł KPO, dalsze prowadzenie postępowania w Części II i III zamówienia, z utrzymaniem bezwzględnego, rygorystycznego terminu realizacji Przedsięwzięcia w nieprzekraczalnym terminie do dnia 25-08-2026 r., jest w obecnej sytuacji bezzasadne i niecelowe.

W szczególności dalsze procedowanie dotychczasowego postępowania, tj. ocena podmiotowa Wykonawcy Arinea sp. z o.o., późniejszy wybór droższej oferty i co więcej – zawarcie umowy z terminem wykonania do dnia 25-08-2026 r., którego dochowanie już dziś jest bardzo poważnie zagrożone, w ocenie Zamawiającego jest sprzeczne z wyżej wskazanym interesem publicznym. Jednocześnie ogłoszenie kolejnego postępowania z wydłużonym terminem realizacji, tj. do grudnia 2026 r., zapewni realną możliwość jego wykonania w zakontraktowanym terminie, a dodatkowo, w kontekście spadających cen magazynów energii, przyczyni się do bardziej efektywnego wydatkowania środków publicznych. Zamawiający wychodząc naprzeciw zmianom reguł KPO ogłosił nowe postępowanie na ww. zadania z terminem realizacji do 21-12-2026 r."

Informacja z otwarcia ofert z dnia 16 września 2025 r.: ceny ofertowe Odwołującego: część II: 686 339,12 zł, część III: 1 156 756,04 zł. Kwota przeznaczona na sfinansowanie zamówienia: część II: 787 200,00 zł, część III: 1 476 000,00 zł.

Dowody Odwołujący:

- Umowa o objęcie wsparciem bezzwrotnym z planu rozwojowego nr ……. Przedsięwzięcia „…..……..”1 w ramach Inwestycji B2.2.2/G1.1.2 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO): Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne Część B: wsparcie inwestycyjne społeczności energetycznych:*„§ 12 Zmiany Umowy 1. Zmianę, wymagającą aneksowania Umowy, stanowi: (…) 4) zmiana terminu realizacji lub okresu kwalifikowalności Przedsięwzięcia; (…) § 16 Warunki rozwiązania umowy 1. IOI może rozwiązać Umowę ze skutkiem natychmiastowym w formie pisemnej pod rygorem nieważności w przypadku istotnych naruszeń postanowień Umowy przez OOW, w przypadku: 1) opóźnień w realizacji Przedsięwzięcia w stosunku do zaakceptowanego Harmonogramu Przedsięwzięcia o okres dłuższy niż 6 miesięcy, przy jednoczesnym braku zgłoszenia opóźnienia oraz wiarygodnych wyjaśnień ze strony OOW; 2) wystąpienia okoliczności wskazujących na wydłużenie terminu realizacji Przedsięwzięcia i okresu kwalifikowalności wydatków przy jednoczesnym braku wiarygodnych wyjaśnień ze strony OOW w tym zakresie oraz braku wystąpienia przez OOW o wydłużenie terminu realizacji Przedsięwzięcia i okresu kwalifikowalności wydatków,"*

Dowody Zamawiający:

- kopia zaktualizowanego Regulaminu wyboru przedsięwzięć - Do objęcia wsparciem bezzwrotnym z planu rozwojowego - W ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności Inwestycja B2.2.2/G1.1.2 - Instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne – Część B: wsparcie inwestycyjne społeczności energetycznych – Działanie B.1: Demonstracyjne projekty inwestycyjne realizowane przez społeczności energetyczne – wersja nr 4 z 12.03.2026 r.: *„§ 3 Postanowienia ogólne (…) 8. Okres ponoszenia wydatków kwalifikowalnych w ramach Przedsięwzięcia w Działaniu B.1 stanowi okres od dnia rozpoczęcia realizacji Przedsięwzięcia, jednak nie wcześniej niż od dnia złożenia Wniosku, do dnia: 1) 31.12.2026 r. – w przypadku Przedsięwzięć, w których zastosowano wysokość kosztów pośrednich określonych w § 5 ust. 4 pkt. 2; 2) 30.06.2027 r. – w przypadku Przedsięwzięć, w których zastosowano wysokość kosztów pośrednich określonych w § 5 ust. 4 pkt. 1. (…) § 5 Zakres wsparcia i dopuszczalne kategorie wydatków kwalifikowalnych*

(…) 4. Wymienione w ww. tabelach kategorie wydatków kwalifikowalnych stanowią wydatki bezpośrednie realizacji Przedsięwzięcia. Wydatkiem kwalifikowalnym są również ogólne koszty zarządzania Przedsięwzięciem, zwane kosztami pośrednimi, które będą rozliczane w formie ryczałtu w wysokości: 1) 1% faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowalnych bezpośrednich; 2) 5% faktycznie poniesionych wydatków kwalifikowalnych bezpośrednich – w przypadku przekazania do IOI w terminie do 24 sierpnia 2026 r. skonsolidowanego certyfikatu instalacji mechanicznych, którego wzór stanowi załącznik nr 18 do Regulaminu. Wybór ww. procentowej wysokości kosztów pośrednich następuje najpóźniej w dniu podpisania Umowy, a w przypadku Umów już zawartych, w dniu podpisania aneksów do tych Umów12a. Powyższe postanowienie ma zastosowanie do Przedsięwzięć, które nie są objęte pomocą publiczną lub są finansowane na zasadach pomocy de minimis."

Przedmiot sporu sprowadzał się do odpowiedzi na pytanie czy Zamawiający był uprawniony unieważnić postępowanie w części II i III. Odwołujący podnosił, że w zaistniałym stanie faktycznym nie doszło do kumulatywnego ziszczenia ustawowych przesłanek z art. 255 pkt 5 ustawy pzp, obligujących Zamawiającego do unieważnienia postępowania, a Zamawiający nie udźwignął spoczywającego na nim ciężaru wykazania spełnienia tychże przesłanek. Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego doprowadziła Izbę do przekonania o zasadności zarzutów odwołania.

Na wstępie podkreślić należy, że celem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego jest jego należyta realizacja. Ogłaszając postępowanie zamawiający dąży do zawarcia umowy z wybranym wykonawcą spełniającym wszystkie wymagania postawione w dokumentach zamówienia i który przedstawił najkorzystniejszą ofertę. Zakończenie postępowania w inny sposób, a więc przez jego unieważnienie jest sytuacją wyjątkową i jest możliwe wyłącznie w ściśle określonych ustawą przypadkach.

Analizując zastosowaną przez Zamawiającego podstawę unieważnienia postępowania z art. 255 pkt 5 ustawy pzp wskazania wymaga, że powołując się na nią Zamawiający powinien wykazać ziszczenie się wszystkich przesłanek objętych dyspozycją tego przepisu, zgodnie z którym: „*Zamawiający unieważnia postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli: 5) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania lub wykonanie zamówienia nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć."* Jak wynika z powyższego, zamawiający podejmując decyzję w przedmiocie unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie art. 255 pkt 5 ustawy pzp, zobowiązany jest do wykazania, że w dacie unieważnienia postępowania wystąpiła na tyle istotna zmiana okoliczności, której zachowując należytą staranność, nie mógł wcześniej przewidzieć. Tak zmieniona sytuacja jednocześnie musiała spowodować, że dalsze prowadzenie postępowania nie leży w interesie publicznym, przy czym zmiana ta była nieprzewidywalna w dacie wszczęcia postępowania.

Jak Izba wskazała w wyroku KIO z dnia 13 lipca 2021 r. (sygn. akt: 1241/21): „*Podstawą do unieważnienia przetargu na kanwie tej normy jest zatem konieczność zaistnienia zdarzeń faktycznych, których konsekwencją jest przyjęcie, iż kontynuowanie postępowania nie leży w interesie publicznym. Dochodzi do wystąpienia obiektywnej, trwałej zmiany stanu faktycznego – czego nie można było przewidzieć w chwili wszczęcia postępowania – w stopniu tak istotnym, że powoduje to, iż wykonanie zamówienia będzie niecelowe, lub będzie wiązać się z wyrządzeniem szkody w mieniu publicznym. Dotyczy to więc zdarzeń wyjątkowych i może znaleźć zastosowanie tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach, kiedy kontynuacja postępowania prowadziłaby do wydatkowania środków publicznych na cel, który utracił rację bytu. Dodatkowo, przedmiotowa zmiana okoliczności powinna być zmianą niezależną od zamawiającego, zmianą zewnętrzną, ponieważ przyjęcie przeciwnego założenia prowadziłoby do stanu, w którym strona udzielająca zamówienia ma możliwość kreowania zdarzeń, które uzasadniałyby zakończenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, co jest niedopuszczalne na gruncie systemowej i teleologicznej wykładni reguł p.z.p. Istotą bowiem ustawowego uprawnienia do unieważnienia postępowania jest objęcie nim przede wszystkim sytuacji nadzwyczajnych, wyjątkowych – takich, które musi rozwiązać ustawodawca, bowiem zamawiający z samej natury rzeczy nie mógłby ich w żaden sposób uregulować, ponieważ nie mógł liczyć się z tym, że wystąpią."* Niewątpliwie, istotna zmiana okoliczności, której nie można było wcześniej przewidzieć, musi mieć charakter okoliczności trwałej, nieodwracalnej, a także zewnętrznej niewywołanej przez zamawiającego. Nie może być uznana za okoliczność nieprzewidywalną, taka zmiana sytuacji, która została wywołana przez stronę udzielającą zamówienia publicznego.

Odnosząc się do interesu publicznego to ustawa pzp nie zawiera definicji tego pojęcia. Jest to klauzula generalna, której wyjaśnienie nie znajduje się bezpośrednio w Konstytucji, niemniej jednak jest w niej zakotwiczone. Doktryna jak również orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego odwołuje się do art. 31 ust. 3 Konstytucji RP akcentując, że pojęcie interesu publicznego obejmuje przede wszystkim wartości wynikające z dyspozycji powyższego przepisu tj.: bezpieczeństwo, porządek publiczny, ochronę środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Jak wskazał Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 12 kwietnia 2000 r., sygn. akt: K 8/98: „*Cel (interes) publiczny należy rozumieć wyłącznie jako dobro ogółu, tzn. całego społeczeństwa lub społeczności regionalnej (por. K. 18/95, op.cit., s. 20; T.*

Dybowski, Własność..., op.cit., s. 326). Wzbogacenie tylko niektórych członków społeczności lokalnej kosztem wspólnoty stanowi raczej przykład naruszenia zasady sprawiedliwości społecznej, aniżeli realizacji dobra ogółu." W zamówieniach publicznych interes publiczny będą więc stanowiły korzyści uzyskiwane w wyniku realizacji przedsięwzięć służących ogółowi w zakresie zadań ciążących na administracji rządowej oraz samorządowej, realizowanych w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych, związanych np. z ochroną zdrowia, oświaty, kultury, porządku publicznego. Co istotne, interesu publicznego nie należy jednak utożsamiać z interesem zamawiającego.

Przenosząc powyższe rozważania na kanwę niniejszej sprawy na wstępie wskazania wymaga, co już zostało podkreślone, że w sytuacji, gdy Zamawiający unieważniając postępowanie powołuje się na przesłankę określoną w art. 255 pkt 5 ustawy pzp, to na nim spoczywa ciężar dowodu wykazania wystąpienia kumulatywnie spełnionych podstaw unieważnienia, czyli że: 1) wystąpiła istotna zmiana okoliczności, 2) zmiana tych okoliczności powoduje, że prowadzenie postępowania lub wykonanie zamówienia nie leży w interesie publicznym, 3) zmiany okoliczności nie można było wcześniej przewidzieć. Dlatego też Izba poddała ocenie prawidłowość czynności unieważnienia postępowania pod względem uzasadnienia tej czynności przez Zamawiającego i stwierdziła, że Zamawiający nie wykazał łącznie wszystkich przesłanek z art. 255 pkt 5 ustawy pzp, co uprawniałoby Zamawiającego do zakończenia postępowania.

Zamawiający uznał za istotną zmianę okoliczności, której nie mógł przewidzieć na etapie wszczęcia postępowania informację potwierdzoną pismem Ministerstwa Klimatu i Środowiska z dnia 12 stycznia 2026 r., znak: DOZE-I.321.2.2024.MJ, o zamierzonych na przełomie stycznia i lutego 2026 r. zmianach w Regulaminie wyboru Przedsięwzięć ukierunkowanych na wydłużenie okresu ponoszenia wydatków kwalifikowalnych tego Przedsięwzięcia z dnia 31 sierpnia 2026 r. do dnia 31 grudnia 2026 r., a nawet do dnia 30 czerwca 2027 r. Jak wynika z pisma, na które Zamawiający się powołuje, wbrew twierdzeniom Odwołującego zmiana dotycząca okresu ponoszenia wydatków kwalifikowalnych miała charakter faktyczny, gdyż na podstawie tego pisma Zamawiający powinien był już zadeklarować konkretny termin. Zamawiający podnosił, że zmiana ta umożliwia wydłużenie terminu realizacji przedsięwzięć dofinansowanych z KPO. W decyzji o unieważnieniu postępowania wskazał: *„Zmiana terminu realizacji i zakończenia Przedsięwzięcia z 31-08-2026 r. do 31-12-2026 r., a nawet do dnia 30-06-2027 r. znosi konieczność wykonania zamówienia w dotychczasowym, bardzo napiętym terminie, a zarazem uzasadnia dostosowanie terminu wykonania zamówienia do nowych wymogów KPO. Zamawiający zauważa przy tym, że dostosowanie terminu realizacji zamówienia do nowych wymogów KPO nie mógłby dokonać w dotychczasowym postępowaniu. (…) Wprowadzenie istotnej zmiany do umowy skutkuje koniecznością przeprowadzenia nowego postępowania."*

Odnosząc się do powyższego, jakkolwiek można uznać, że nastąpiła nieprzewidziana zmiana okoliczności, o której, jeśli Zamawiający by wiedział na etapie ogłoszonego postępowania to ustaliłby dłuższy termin wykonania zamówienia, to jednak zdaniem Izby nie jest to zmiana istotna, która wpływałaby na dalsze prowadzenie już ogłoszonego postępowania czy wykonanie zamówienia, a bynajmniej tego wpływu Zamawiający nie wykazał. Co więcej, zmiana dotycząca okresu ponoszenia wydatków nie powoduje, iż dalsze prowadzenie postępowania czy wykonanie zamówienia nie leży w interesie publicznym. Skoro Zamawiający ogłosił nowe postępowanie to znaczy, że konieczność realizacji zamówienia nadal istnieje. Powoływane natomiast argumenty dotyczące większej konkurencyjności ofert z uwagi na dłuższy termin wykonania zamówienia oraz niższe ceny magazynów energii, nie zostały wykazane i mają charakter pozorny.

Odnosząc się szczegółowo do uzasadnienia decyzji o unieważnieniu postępowania to Zamawiający wskazał:*„W przypadku braku unieważnienia postępowania i realizacji zamówienia w pierwotnie założonym terminie, tj. do dnia 25-08-2026 r. zachodzi istotne ryzyko, w zasadzie graniczące z pewnością, że Wykonawca nie zdoła ukończyć zamówienia w tym terminie, co z kolei rodzi negatywne konsekwencje związane z niedotrzymaniem warunków dofinansowania i w efekcie godzi w interes publiczny wyżej wskazany."* Zamawiający podkreślał, że termin realizacji zamówienia w unieważnionym postępowaniu musiał zostać dostosowany do terminów rozliczenia wydatków z KPO stąd nie można Zamawiającemu zarzucić, że wszczynając postępowanie przewidział zbyt krótki termin realizacji. Izba zauważa, że Zamawiający w żaden sposób nie wykazał, że faktycznie termin wykonania zamówienia ustalony w dokumentach zamówienia jest niewystarczający i ryzyko niewykonania zamówienia w terminie rzeczywiście występuje. Zamawiający argumentował w uzasadnieniu decyzji o unieważnieniu postępowania, że nie może zmienić terminu wykonania zamówienia w przypadku zawarcia umowy z wybranym wykonawcą, ale nie wykazał, aby w ogóle taka zmiana była konieczna. Kwestia możliwości wydłużenia terminu wykonania zamówienia jest kwestią wtórną i nie wynika ze stanu faktycznego, aby Zamawiający taką zmianę umowy był zobowiązany wprowadzić. W odwołaniu Odwołujący zaznaczył:*„termin realizacji zamówienia do 25.08.2025 r. nie był terminem – w momencie składania przez wykonawców ofert – rygorystycznym i krótkim, co miałoby przełożenie na ilość wykonawców składających oferty w Postępowaniu (…) Zamawiający dokonuje hipotetycznych założeń, że już istnieje konieczność zmiany terminu realizacji zamówienia, mimo że obecnie termin ten nie minął, a wybrany wykonawca nadal miałby możliwość wykonania zamówienia w przewidzianym terminie do dnia*

25.08.2026 r." Pokreślić należy, że wykonawcy składając oferty w niniejszym postępowaniu kalkulowali oferty z uwzględnieniem postawionych przez Zamawiającego warunków. W sytuacji niedotrzymania terminu, Zamawiający przewidział we wzorze umowy kary umowne za zwłokę w wykonaniu zamówienia. Jednocześnie Zamawiający nie wskazał, aby takie opóźnienie mogło spowodować rozwiązanie umowy o dofinansowanie, gdzie mowa o opóźnieniu powyżej 6 miesięcy przy braku wyjaśnień i zgłoszenia ze strony Zamawiającego. Nie wynika również z przedłożonych dowodów, aby Zamawiający nie mógł w takiej sytuacji rozliczyć poniesionych wydatków, szczególnie że okres ponoszenia wydatków kwalifikowalnych dla przedsięwzięcia uległ wydłużeniu. Okoliczność wydłużenia okresu ponoszenia wydatków w przypadku umów o dofinansowanie już zawartych miała jedynie powodować konieczność wprowadzenia tych zmian aneksem do umowy o dofinansowanie. Nie wynika natomiast ze stanu faktycznego, że okoliczność ta miałaby powodować konieczność ogłoszenia nowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w sytuacji, gdy Zamawiający stosowne postępowanie na przedsięwzięcie objęte dofinansowaniem już prowadził. Izba zauważa, że Zamawiający w dniu 14 stycznia 2026 r., a więc przed unieważnieniem przedmiotowego postępowania w części II i III, ogłosił nowe postępowanie na tożsamy przedmiot zamówienia jak dla części II i III ze zmienionym terminem wykonania zamówienia. Jak należy wnioskować, Zamawiający uznał, że ogłaszając postępowanie z wydłużonym terminem (zdaniem Zamawiającego bardziej realnym) Zamawiający otrzyma więcej konkurencyjnych ofert. Pomijając, że Zamawiający powyższego nie mógł przewidzieć to działania Zamawiającego są nielogiczne i przeczą tezie, że podpisanie umowy z terminem wykonania do dnia 25 sierpnia 2026 r. było obarczone ryzykiem opóźnień. Należy mieć na względzie, że przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte w sierpniu 2025 r., a więc do stycznia 2026 r., kiedy Zamawiający zdecydował się ogłosić nowe postępowanie trwało już ok. 4 mies. Zamawiający nie mógł więc zakładać, że kolejne postępowanie będzie się toczyło krócej. Na pytanie Izby na rozprawie Zamawiający przyznał, że nie dokonał jeszcze wyboru najkorzystniejszej oferty w postępowaniu wszczętym w styczniu 2026 r. Należy mieć na uwadze również, że wykonawcom na czynność wyboru będą przysługiwały środki ochrony prawnej. W konsekwencji wykonawca wyłoniony w tym postępowaniu będzie miał krótszy termin na wykonanie dostawy i umiejscowienia magazynu energii elektrycznej (do dnia 20.08.2026 r.) niż wykonawca wybrany na przełomie stycznia i lutego 2026 r., gdyby Zamawiający takiego wyboru dokonał zamiast unieważnienia postępowania. Nieznacznie dłuższy bądź zbliżony termin wykonania dotyczyłby wyłącznie: dokonania wszelkich czynności niezbędnych do formalnego uruchomienia magazynu, w tym dokonania wszelkich poprawek, uzgodnień, opinii i czynności odbioru (do 21.12.2026 r.). Co więcej, Zamawiający nie unieważnił postępowania w części I zamówienia i w dniu 15 stycznia 2026 r. zawarł umowę z wykonawcą, pomimo że termin wykonania tej części zamówienia nie odpowiada terminowi, do którego można ponosić wydatki na realizację przedsięwzięcia objętego dofinansowaniem. Zamawiający nie wyjaśnił, dlaczego w tym przypadku nie istniało ryzyko, że wykonawca nie zdoła ukończyć zamówienia w terminie (do dnia 25 sierpnia 2026 r.) oraz dlaczego zawarcie umowy w części I nie rodziło negatywnych konsekwencji związanych z niedotrzymaniem warunków dofinansowania. Zarówno przedsięwzięcie z części I jak i II i III miało zostać wykonane w tym samym terminie a zmiany warunków dofinansowania w taki sam sposób dotyczyły wszystkich części zamówienia. Argumentacja Zamawiającego z uzasadnienia decyzji o unieważnieniu postępowania w części II i III jest więc chybiona i nie znajduje również potwierdzenia w działaniach podejmowanych przez Zamawiającego. Jakkolwiek można uznać możliwość zmiany terminu wykonania zamówienia jako zmianę okoliczności to w przedmiotowym postępowaniu nie była to zmiana istotna i pozostawała bez wpływu na jego dalsze prowadzenie i wykonanie zamówienia. W szczególności nie można było stwierdzić, że nie leży to w interesie publicznym. Skoro Zamawiający ogłosił nowe postępowanie to znaczy, że potrzeba wykonania zamówienia nadal istnieje. Okoliczność natomiast, że istniało ryzyko niedotrzymania pierwotnego terminu realizacji nie została przez Zamawiającego wykazana i stanowiła wyłącznie pewne założenie, które nie potwierdza się również w dalszych działaniach Zamawiającego – konieczny czas na przeprowadzenie kolejnej procedury i ostatecznie zbliżony czas na wykonanie zamówienia.

Drugą okoliczność poza terminem realizacji, którą powołał Zamawiający było, że:*„w ostatnim czasie rynek odnotowuje spadek cen magazynów energii, zatem również z tego względu w interesie publicznym jest poddanie pod ponowną wycenę dostaw magazynów energii w ponownie ogłoszonym postępowaniu przetargowym, tym bardziej, że Zamawiający w ponownym przetargu wydłużył termin realizacji zamówienia, co również powinno mieć wpływ na cenę w kierunku jej obniżenia."* Słusznie w odniesieniu do tej argumentacji podnosił Odwołujący, że okoliczność spadku cen magazynów energii nie została w żaden sposób wykazana. Niezależnie jednak od powyższego zdaniem Izby tak uzasadnione działanie Zamawiającego, gdyby zostało zaaprobowane niechybnie prowadziłoby do nadużyć instytucji unieważnienia postępowania i mogłoby być stosowane w każdej sytuacji, w której zamawiający byłby niezadowolony z wysokości ceny oferty najkorzystniejszej. Zdarza się przecież, że ofertą najkorzystniejszą, na skutek odrzucenia kilku tańszych ofert staje się oferta droższa, ale wciąż mieszcząca się w kwocie przeznaczonej na realizację zamówienia. Zamawiający nie jest jednak uprawniony w takiej sytuacji unieważnić postępowanie wskazując, że skoro były tańsze oferty to ogłoszenie ponowne postępowania pozwoli zapewne na oszczędności i wybór tańszej oferty co jest uzasadnione interesem

publicznym. Takiemu działaniu zapobiegać ma obowiązek podawania przed otwarciem ofert kwoty przeznaczonej na sfinansowanie zamówienia. Jak wskazała Izba w wyroku z dnia 11 grudnia 2023 r. w sprawie o sygn. akt: KIO 3551/23: *„wypełnienie obowiązku z art. 222 ust. 4 ustawy pzp, a więc podanie informacji o kwocie jaką zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia nie jest celem samym w sobie, ale stanowi wyraz realizacji przede wszystkim zasady przejrzystości postępowania. Nie ulega wątpliwości, że kwota podana na sfinansowanie zamówienia jest kwotą minimalną, którą zamawiający może przeznaczyć, a którą uprawniony będzie zwiększyć do ceny najkorzystniejszej oferty. Określona i podana do publicznej wiadomości kwota stanowi gwarancję dla wykonawców, że w przypadku, gdy cena oferty najkorzystniejszej będzie niższa to zamawiający zawrze z wykonawcą umowę. Przepis służy więc realizacji zasad zamówień publicznych, jest gwarancją jawności, przejrzystości i uczciwej konkurencji w postępowaniu oraz równości. Kwota ujawniona w trybie art. 222 ust. 4 ustawy pzp wiąże więc zamawiającego w tym sensie, że zamawiający nie będzie uprawniony unieważnić postępowania w sytuacji, gdy cena oferty najkorzystniejszej mieści się w podanej kwocie. Nie jest to natomiast kwota, której zamawiającemu nie wolno przekroczyć. Zamawiający w toku postępowania może pozyskać dodatkowe środki i z ich pomocą sfinansować zamówienie."* Niewątpliwie, ceny ofertowe Odwołującego w części II i III mieściły się w kwotach przeznaczonych na sfinansowanie zamówienia stąd okoliczność, że może w kolejnym postępowaniu Zamawiający uzyska korzystniejsze cenowo oferty nie może stanowić podstawy do unieważnienia postępowania i działania w interesie publicznym, gdyż Zamawiający jest związany kwotami ujawnionymi przed otwarciem ofert. W sytuacji, gdy cena oferty mieści się w kwocie przeznaczonej na sfinansowanie zamówienia powoływanie się na gospodarność, oszczędność i celowość wydatkowania środków celem unieważnienia postępowania jest zdaniem Izby nieuprawnione i godzi w zasady udzielania zamówień publicznych i gwarancji wynikających z przepisów ustawy pzp. O tym, że Zamawiający w istocie dążył do ominięcia obowiązku wyboru oferty najkorzystniejszej mieszczącej się w kwocie przeznaczonej na sfinansowanie zamówienia świadczy fragment odpowiedzi na odwołanie, w której Zamawiający podjął próbę uzasadnienia dlaczego zawarł umowę na część I a część II i III unieważnił: *„Na czas zawarcia umowy z ELBUD-em Zamawiający nie mógł jednak przewidzieć w jaki sposób wydłużenie terminu realizacji zamówienia wpłynie na wysokość cen ofertowych i zakres zwiększenia zainteresowania przetargiem potencjalnych Wykonawców. Oczywiście Zamawiający przewidywał jakieś pozytywne zmiany w tym przedmiocie, niemniej jednak na tamten czas nie miał żadnej wiedzy o przyszłych cenach i nie mógł zakładać, że w nowych uwarunkowaniach realizacji zamówienia ceny ofertowe będą aż tak korzystne dla Zamawiającego.*" W tym miejscu zaznaczyć należy, że podobnie w części II i III Zamawiający ogłaszając postępowanie w dniu 14 stycznia 2026 r. nie mógł przewidzieć cen jakie zostaną zaoferowane. Dalej Zamawiający wskazuje: *„Podstawowa różnica pomiędzy częścią I zamówienia, a unieważnioną częścią II i III, polega na tym, że w części I została wybrana oferta najkorzystniejsza ekonomicznie, podczas gdy w części II i III oferta Arinea, z pozycji drugiej, była droższa od oferty najkorzystniejszej aż o kwotę 298.451,35 zł netto. Dodatkowo najkorzystniejsza oferta z części II i III przyłączyła się do postępowania po stronie Zamawiającego, co oznaczało, że Wykonawca tych części chciał i był gotów wykonać zamówienie w zaoferowanej cenie."* Zdaniem Izby, fragment powyższy wskazuje na faktyczne motywy, które legły u podstaw unieważnieniu postępowania, a które oczywiście nie wypełniają przesłanek z art. 255 pkt 5 ustawy pzp.

Zaznaczenia wymaga, że argument o niższych cenach ofertowych związanych z dłuższym terminem wykonania zamówienia stanowił wyłącznie założenie pozorne, gdyż faktyczny czas na realizację zamówienia dla wykonawcy, który zostałby wybrany w nowo ogłoszonym postępowaniu będzie krótszy bądź zbliżony do czasu, który miałby wykonawca wyłoniony w unieważnionym postępowaniu. Zamawiający w odpowiedzi na odwołanie powołuje się na informację z otwarcia drugiego ogłoszonego postępowania wskazując na większą liczbę ofert oraz niższe ceny niż w unieważnionym postępowaniu. Zamawiający jednak nie wykazał, że termin realizacji zamówienia czy spadek cen magazynów energii miały rzeczywiście wpływ na powyższe, a tym samym nie wykluczył, że większa liczba ofert i niższe ceny nie wynikały z innych okoliczności. Szczególnie, że termin wykonania zamówienia był tylko pozornie dłuższy. Izba zauważa, co wynika z odpowiedzi na odwołanie, że Zamawiający zadeklarował już wariant I z pisma Ministerstwa, a więc termin, dla którego wykonawcy szacowali ceny ofertowe to odpowiednio: do dnia 20.08.2026 r. dostawa i umiejscowienie magazynu energii elektrycznej; do dnia 21.12.2026 r. dokonanie wszelkich czynności niezbędnych do formalnego uruchomienia magazynu, w tym dokonanie wszelkich poprawek, uzgodnień, opinii i czynności odbioru, a więc są to terminy wiążące. Jak zostało już przeanalizowane, gdyby Zamawiający dokonał wyboru oferty w odpowiednim terminie zamiast dokonywać czynność unieważnienia postępowania to termin wykonania zamówienia byłby zbieżny bądź dłuższy niż czas na wykonanie zamówienia, którym faktycznie dysponowałby wykonawca wybrany w kolejnym postępowaniu. Co więcej, nie wynika z okoliczności sprawy, aby termin wykonania zamówienia ustalony w unieważnionym postępowaniu był niemożliwy do dotrzymania czy też był terminem obarczonym takim ryzykiem już na etapie ogłoszonego w sierpniu 2025 r. postępowania.

Konkludując, przyczyny unieważnienia postępowania na jakie powołuje się Zamawiający nie są istotne i nie powodują, że

dalsze prowadzenie postępowania czy wykonanie zamówienia nie leży w interesie publicznym. Zamawiający nie wykazał przesłanek z art. 255 pkt 5 ustawy pzp. Jak słusznie wskazał Odwołujący: „*zaistnienie tej przesłanki umożliwiającej unieważnienie postępowania dotyczy zdarzeń wyjątkowych i może być zastosowane tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach, kiedy kontynuacja postępowania prowadziłaby do wydatkowania środków publicznych na cel, który utracił rację bytu. Takiej sytuacji w zaistniałych okoliczności nie ma, gdyż w interesie publicznym leży jak najszybsza realizacja zamówienia związana nierozerwalnie z jak najszybszym wyborem wykonawcy w Postepowaniu, aby magazyny energii (jak twierdzi Zamawiający) mogły możliwie jak najszybciej zwiększać stopień niezależności energetycznej, zwiększać wykorzystanie zasobów lokalnych i zapewniać wzrost bezpieczeństwa dostaw energii. W obecnej sytuacji, to Zamawiający wyłącznie przyczynia się do opóźnienia w tym zakresie."*

Na koniec odnosząc się do braku faktycznej szkody, na co wskazywał Zamawiający w odpowiedzi na odwołanie: „*unieważnienie postępowania w częściach II i III nie pozbawia Arinea możliwości ubiegania się o zamówienie. Arinea mogła złożyć ofertę w drugim postępowaniu, ogłoszonym na korzystniejszych warunkach (dłuższy termin realizacji). Jeżeli oferta Arinea w pierwszym postępowaniu rzeczywiście była konkurencyjna, nic nie stało na przeszkodzie, aby Arinea potwierdziła tę konkurencyjność w drugim postępowaniu, w którym – co więcej – warunki realizacji zamówienia były dla wykonawców korzystniejsze."*podkreślić należy, że Zamawiający bagatelizuje podjęte w postępowaniu działania, które niewątpliwie pozbawiły Odwołującego szansy na uzyskanie zamówienia. Szkoda Odwołującego jest tutaj oczywista i nieuprawnione jest wywodzenie jej braku z możliwości udziału Wykonawcy w kolejnym konkurencyjnym postępowaniu.

W konsekwencji Izba uwzględniła odwołanie i nakazała unieważnienie czynności unieważnienia postępowania w części II i III.

Mając na względzie powyższe orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do jego wyniku na podstawie art. 575 oraz art. 574 ustawy pzp, a także w oparciu o przepisy § 5 pkt 1 i 2 lit. b oraz § 7 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania (Dz. U. z 2020 r., poz. 2437 ze zm.) zaliczając na poczet niniejszego postępowania odwoławczego koszt wpisu od odwołania uiszczony przez Odwołującego oraz zasądzając od Zamawiającego na rzecz Odwołującego koszty postępowania odwoławczego poniesione z tytułu wpisu od odwołania w wysokości 15 000,00 zł i wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 3 600,00 zł na podstawie faktury Vat złożonej przez Odwołującego.

Przewodniczący: ……